

ПРИМБЕНО: 29.3.2019			
ОРГ. ДАТ	БРОЈ	ПРИМБ.	ГОДИНА
15/1	652	19	

Образац - 1

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ: ЕКОНОМСКИ

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

о пријављеним кандидатима за избор наставника и сарадника у
звање

І. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке: Одлука бр.02/04-3.3503-35-1/18, Сенат Универзитета у Бањој Луци, 27.12.2018. године
Ужа научна/умјетничка област: Међународна економија
Назив факултета: Економски факултет Универзитета у Бањој Луци
Број кандидата који се бирају 1
Број пријављених кандидата 1
Датум и мјесто објављивања конкурса: 21.01.2019. године
Састав комисије: а) Проф.др Миленко Крајшник, ванредни професор Универзитета у Бањој Луци, Економски факултет, председник б) Проф. др Горан Поповић, редовни професор Универзитета у Бањој Луци, Економски факултет, члан в) Проф. др Радован Ковачевић, редовни професор Универзитета у Београду, Економски факултет, члан

Пријављени кандидати	
1.	Огњен Ерић, доктор економских наука

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

а) Основни биографски подаци :

Име (име оба родитеља) и презиме:	Огњен (Радоја и Ковиљка) Ерић
Датум и мјесто рођења:	21.05.1980., Вареш
Установе у којима је био запослен:	Клинички центар Бања Лука- финансијски одсек- Крајина- Копоник осигурање а.д.- Крајинапетрол а.д. Бања Лука
Радна мјеста:	- самостални стручни сарадник за план и анализу - стручни сарадник -Руководилац комерцијалног сектора

б) Дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	Економски факултет Универзитета у Бањој Луци
Звање:	Дипломирани економиста
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2004. године
Просјечна оцјена из цијелог студија:	7,20
Постдипломске студије:	
Назив институције:	Економски факултет Универзитета у Бањој Луци
Звање:	Магистар економских наука
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2012. године
Наслов завршног рада:	Утицај политике отварања слободних зона на равномјеран развој Европске уније
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Међународна економија

Просјечна оцјена:	9,37
Докторске студије/докторат:	
Назив институције:	Економски факултет Универзитета у Бањој Луци
Мјесто и година одбране докторске дисертација:	Бања Лука, 2016. године
Назив докторске дисертације:	Утицај инвестиција Европске уније на развој Западног Балкана
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Међународна економија
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, година избора)	-

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије посљедњег избора/реизбора

-

Радови после посљедњег избора/реизбора

Монографије/књиге:

1. Popović, G., Erić, O. (2014). *The impact of Free Economic Zones on a Balanced Development of the European Union*. Lambert Academic Publishing. Heinrich-Böcking-Str. 6-8, 66121, Saarbrücken, Germany. (ISBN: 978-3-659-53612-0).

<https://www.morebooks.de/store/gb/book/the-impact-of-free-economic-zones-on-a-balanced-development-of-the-eu/isbn/978-3-659-53612-0>

Ова монографија се на оригиналан начин бави проблематиком привредног развоја у контексту кориштења политике отварања слободних зона у Европској унији. Књига је писана на енглеском језику, и као таква представља оригиналан допринос аутора из Босне и Херцеговине широј читалачкој јавности, прије свега земљама СЕФТА и Европске уније. Монографија има укупно 5 поглавља (пето се односи на закључна разматрања). У првом поглављу се анализирају регионалне диспропорције у Унији, а у другом теоријски аспекти слободних економских зона. Треће поглавље је резервисано за анализу конкретних случајева (case study) за Ирску, Словенију и Бугарску и др. У овом поглављу се анализира и комунитарна легислатива из ове области. У четвртном поглављу се анализирају искуства САД у области политике слободних зона. Монографија је оригинално научно дјело од међународног значаја, јер у овој научној области веома су ријетка научна истраживања, публикације, монографије.

Научна монографија од међународног значаја,

Члан 19. Правилника, тачка 2

Број бодова 15

2. **Ерић, О.** (2018). Стране инвестиције и економски развој земаља Западног Балкана. Бања Лука: Економски факултет Универзитета у Бањој Луци. (ISBN: 978-99938-46-78-9).

Предмет истраживања монографије су стране инвестиције у функцији развоја Западног Балкана. Монографија је подијељена на шест међусобно усклађених цијелина. Уводна разматрања прате два радна дијела која се односе на теорије економског развоја и страних инвестиција. Четврти и пети дио обухвата емпиријска истраживања, а слиједи их закључци. На крају рада је дат попис литературе. Након увода, аутор у првом дијелу анализира еволуцију научног мишљења феномену развоја. Аутор у монографији анализира обим и структуру страних инвестиција, те базе индикаторе развоја, али и транзициони прогрес на Западном Балкану. Анализом БДП-а земаља Западног Балкана се утврђује, да се упркос позитивном смјеру, не постижу задовољавајући трендови за остварење економске развијености развијених земаља у блиској будућности. Детаљно се анализира спољнотрговинска отвореност земаља Западног Балкана, инфраструктура, зараде, запосленост, незапосленост, јединични трошкови рада, образовна структура, те степен корупције. У закључку се идентификују кључни лимитирајући фактори који спречавају већи прилив инвестиција, представљају се шансе и перспективе раста долазних инвестиција, али и развоја региона ЗБ у цијелини.

Кандидат је доставио примјерак научне монографије, као и Одлуку Научно-наставног вијећа Економског факултета Универзитета у Бањој Луци о усвајању позитивних рецензија и давању сагласности за објаву научне монографије.

Научна монографија националног значаја,

Члан 19. Правилника, тачка 3

Број бодова 10

3. **Ерић, О.** (2018). Зонирање и развој у ери глобализације. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет (ISBN: 978-99955-21-75-2).

У овој монографији се доводе у везу нужни глобализациони процеси са просторном економијом и позитивним успјешним примјерима земаља, које су адекватним зонирањем успјеле да привуку инострани капитал и претворе заостале крајеве својих територија у мјеста концентрације економске активности и развоја. Ова научна монографија је конципирана из увода и четири радна дијела. Дијелови рада нису једнаки по обиму, али су међусобно повезани и усклађени у једну компактну цијелину. У првом дијелу се престављају општи и теоријски аспекти процеса глобализације. У другом дијелу се дефинише пространа економија и врши подјела према различитим

критеријумима, затим је приказан историјски пресјек развоја просторне економије, с циљем обухвата већине релевантих аутора који су допринијели развоју ове дисциплине. У трећем дијелу је анализирано зонирање као процес и развојна политика. Акцент се даје на смјештајну оптималност економских функција у простору. Анализе се односе на рјешавање локационих проблема у просторном размјештању индустрије. У овом дијелу се апострофира да је локација индустрије резултат интервенције власти која спроводи одређену политику у вези с размјештајем дјелатности, на локалном или државном нивоу. У четвртном дијелу монографије су обрађене теорија и пракса слободних зона као дио просторне економије и оптималног смјештаја економских функција у простору.

Кандидат је доставио примјерак научне монографије, као и Одлуку Научно-наставног вијећа Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци о усвајању позитивних рецензија и давању сагласности за објаву научне монографије.

Научна монографија националног значаја,

Члан 19. Правилника, тачка 3.

Број бодова 10

Радови:

4. Popović, G., Erić, O. (2018). Economic Development of the Western Balkans and European Union Investments. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*. DOI:10.1080/1331677X.2018.1498009./ Print ISSN: 1331-677X / Online ISSN: 1848-9664. To link to this article: <https://doi.org/10.1080/1331677X.2018.1498009>.

С обзиром на европске интенције региона Западног Балкана(ЗБ) и висок ниво економских односа са Европском унијом с једне стране, те недостатак домаћих извора финансирања развоја свих земаља региона са друге, предмет овог истраживања представљају инвестиције Европске уније (ЕУ) и развој ЗБ. Рад се фокусира на детерминисање инвестиционих фактора и оцјену интезитета повезаности кључних фактора развоја земаља ЗБ са приливом инвестиција из ЕУ. У складу са дефинисаним проблемом, предметом и циљевима истраживања, у раду је примјењена статичка и динамичка економетријска анализа за оцјену утицаја предикторских варијабли на зависне варијабле у моделу. Резултати примјене панел анализе и VAR модела, показују статистички значајну везу која иде од БДП по становнику и дужине путне мреже према инвестицијама ЕУ. Тиме се потврђује сигнификантност ових развојних варијабли на прилив инвестиција из ЕУ. Примјеном панел анализе, објашњавајуће варијабле трговинске отворености и потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању са ЕУ се нису показале значајним за прилив инвестиција из ЕУ. Статистички значајна веза не постоји у случају јединичних трошкова рада и инвестиција из ЕУ примјеном Гренџеровог теста каузалности у VAR моделу.

Рад *Economic Development of the Western Balkans and European Union Investments* је према према позитивним оцјенама рецензата објављен у научном часопису *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, категорисан као оригиналан научни рад, а реферисан је у најпрестижнијој цитатној бази научних часописа на свијету (**Thomson Reuters; WoS; Selected JCR Year: 2017, Selected Editions; Social Science Citation Index-SSCI; Journal Impact Factor 1,137**).

Кандидат је доставио сепарат рада, потврду уредништва часописа о прихватању рада за објаву као и извод из Thomson Reuters базе гдје се види да је часопис индексиран на SSCI листи са IF 1,137 у 2018. години.

Оригинални научни рад у водећем научном часопису међународног значаја,
Члан 19. Правилника, тачка 7

Број бодова 12

5. **Erić, Ognjen, Spasojević, Boris, Đukić, Aleksandar.** (2018). Price Stability of agricultural Products in the European Union. *Economics of Agriculture, [S.l.]*, v. 65, n. 4, p. 1585-1598, dec. 2018. ISSN 2334-8453. DOI: <https://doi.org/10.5937/ekoPolj1804585S> Available at: <http://www.ea.bg.ac.rs/index.php/EA/article/view/366> .

У овом раду се полази од хипотезе да функционисање сектора пољопривреде у Европској унији одвија се под снажним утицајем Заједничке пољопривредне политике (ЗПП). Због интервенционистичких мјера, подршка пољопривреди је често предмет критике СТО, али и великих компанија и неких земаља. ЗПП је утемељена на циљевима који су постављени већ приликом стварања Заједнице, односно већ у Уговору из Рима. Фундаментални циљ је осигурање цјеновне стабилности, односно снабдијевање јединственог тржишта пољопривредних производа по „разумним“ или “прихватљивим“ цијенама. Тај циљ је задржан до данас, иако се њихова номенклатура мијењала током деценија у којима су се одвијале реформе, допуњавали и ревидирали полазни циљеви. У раду је корелациона и регресиона анализа углавном потврдила постављене хипотезе. Прије свега, општи ниво цијена у ЕУ као и ниво цијена пољопривредних производа су стабилни (2010-2016), што показују и једначине тренда. Корелациона и регресиона анализа између подршке пољопривредној производњи и цијена пољопривредних производа показује срадне јаку корелацију, односно подршка доприноси цјеновној стабилности. Корелационом анализом је доказан утицај цијена индустријских производа на цијене пољопривредних производа. И коначно, статистичка анализа је

потврдила да мјере за раст производње јунећег меса па и млијека доприносе паду цијена ових производа (или стагнацији и умјереном расту). Резултати корелационе и регресионе анализе кретања цијена пољопривредних производа и хране са једне стране, и независних варијабли које утичу на цијене са друге стране, показују да су циљеви ЗПП углавном остварени. Дакле, интервенционизам у пољопривреди доноси економске ефекте и оправдава мјере ЗПП.

Рад *Price Stability of agricultural Products in the European Union* је према према позитивним оцјенама рецензената објављен у научном часопису Економика пољопривреде, категорисан као Прегледни научни рад, а реферисан је у *EconLit, Web of Science (Clarivate Analytics) - Emerging Sources Citation Index (ESCI)*. Кандидат је доставио оригинал броја часописа, сепарат рада и потврду уредништва часописа о објави рада.

Прегледни научни рад у часопису међународног значаја или поглавље у монографији истог ранга,

Члан 19. Правилника, тачка 11.

Број бодова 10

6. **Ерић, О., Поповић, Г.** (2012). Утицај слободних зона на економски раст земаља Западног Балкана. Друштво економиста Београда. *Економски видици*, год. XVII, бр. 4, стр. 663-675. ISSN 0354-9135; UDK-33, <http://www.deb.org.rs/wp-content/uploads/2015/05/VIDICI-br-4-2012.pdf>

Овај рад се бави једном специфичном темом, слободним зонама, са посебним освртом на земље Западног Балкана. Слободне зоне су широм свијета постале један од популарнијих приступа у рјешавању економских и социјалних пролема и значајан фактор привлачења страних инвестиција (СДИ), те начин да се искористе расположиви ресурси (простор, јефтина радна снага и др.). И Свјетска банка се залаже за улогу слободних зона у развоју економије. Констатује се да су зоне у земљама Западног Балкана законски регулисане, али још увијек немају практичну улогу коју би требале имати. Позитивни примјери рада слободних зона у овом региону се односе на изоловане случајеве. Доказују се користи које се морају развијати плански и дугорочно.

Рад *Утицај слободних зона на економски раст земаља Западног Балкана* је према према позитивним оцјенама рецензената објављен у научном часопису Економски видици и категорисан као прегледни научни рад. Часопис је реферисан на SCI индексу:

<http://scindeks.ceon.rs/journalDetails.aspx?issn=0354-9135>,

Elektronska verzija rada dostupna na <http://www.deb.org.rs/wp-content/uploads/2015/05/VIDICI-br-4-2012.pdf>.

Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал броја часописа и потврду уредништва часописа о објави и категоризацији рада.

Прегледни научни рад у часопису међународног значаја или поглавље у монографији истог ранга,
Члан 19. Правилника, тачка 11.

Број бодова 10

7. Ерић, Огњен, Рачић, Жељко (2018). Економски раст Босне и Херцеговине прије и послје кризе: примјена вишеструке регресионе анализе. *Друштво економиста Београда. Економски видици, год. XXIII, бр. 3-4, стр. 307-322. ISSN 0354-9135; UDK-33, COBISS.SR-ID 116154887.*

У овом раду анализирају се ефекти главних макроекономских показатеља на реални економски раст Босне и Херцеговине, прије и послје кризе. Криза глобалних размјера која је настала 2008. године сматра се једном од најдубљих у новијој свјетској историји. Босна и Херцеговина се суочава са структурним проблемима, посебно након кризе 2008. године. Након дугог периода акумулирани проблеми су постали неодрживи. Неки од њих су: већа домаћа потрошња од производње (потрошња финансирана страном штедњом и инвестицијама), повећање дефицита текућег рачуна. Високе стопе незапослености и неформалне економије у БиХ, које су међу највишима у Европи представљају велику препреку будућег развоја ове земље. Истраживање овог рада се базира на анализи утицаја кризе на економски раст Босне и Херцеговине. При томе се у анализи користи бруто домаћи производ (зависна варијабла у моделу), те спољно-трговинска размјена, стране директне инвестиције (ФДИ), незапосленост, инфлација, учешће јавне потрошње у БДП-у и учешће бруто јавног дуга у БДП-у (објашњавајуће варијабле). У циљу квантификације макроекономских показатеља изабран је вишеструки линеарни регресиони модел. Помоћу њега је дефинисан аналитичко-математички облик везе између једне зависне варијабле и више независних варијабли. Анализирани период обухвата временску серију података за Босну и Херцеговину од 2000. - 2017. године.

Рад *Економски раст Босне и Херцеговине прије и послје кризе: примјена вишеструке регресионе анализе* је према према позитивним оцјенама рецензената објављен у научном часопису *Економски видици* и категорисан као прегледни научни рад. Часопис је реферисан на SCI индексу: <http://scindeks.ceon.rs/journalDetails.aspx?issn=0354-9135> , *Elektronska verzija rada* доступна на <http://www.deb.org.rs/wp-content/uploads/2019/01/Ekonomski-vidici-3-4-2018.pdf> . Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал броја часописа и потврду уредништва часописа о објави и категоризацији рада.

Прегледни научни рад у часопису међународног значаја или поглавље
у монографији истог ранга,

Члан 19. Правилника, тачка 11.

Број бодова 10

8. Поповић, Г., Лојовић, М., **Ерић, О.** (2016) Слободне економске зоне и развој Босне и Херцеговине у процесу евроинтеграција. *Географско друштво Републике Српске, Гласник Хералд, Volume XX, стр. 77-95.* ISSN(online) 2232-8610; DOI 10.7251/HER2016077P
http://www.gdrsbl.org/3/izdanja/20/5_20.pdf

Предмет овог рада је област слободних зона у Босни и Херцеговини у евроинтеграционом процесу. Наводи се да постоји одговарајућа легислатива, али су економски резултати још минорни. Проблематика слободних зона у Европској унији се рјешава у оквиру комунитарне легислативе, преко царинских и других прописа. Посебно су важни прописи о заштити конкуренције јер су привилегије у зонама супротне правилима о заштити конкуренције на заједничком тржишту. Од Рудинговог извјештаја и Примароло групе, па до данас, Унија чини напоре на хармонизацији тих супротности. Босна и Херцеговина је у фази евроинтеграција, при чему је средином 2015. године ступила на снагу пуна примјена Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП). Његова примјена ће промијенити околности у отварању слободних зона, и прилив страних директних инвестиција. Реално је очекивати да ће из ЕУ бити смањен интерес за инвестирање у слободне зоне у Босни и Херцеговини, док ће интерес неевропских, прије свега земаља из Азије порастати. Слободне зоне у Босни и Херцеговини могу постати мост за повољнији трансфер роба и технологија у Европску унију.

Рад *Слободне економске зоне и развој Босне и Херцеговине у процесу евроинтеграција* је према према позитивним оцјенама рецензената објављен у научном часопису Гласник Хералд и категорисан као оригиналан научни рад. Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал броја часописа и потврду уредништва часописа о објави и категоризацији рада.

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја,

Члан 19. Правилника, тачка 9

Број бодова 6

9. **Ерић, О.**, Лојовић, М., (2017) Оптимална локација слободних зона и Нова економска географија. *Географско друштво Републике Српске, Гласник Хералд, Volume XXI, стр. 39-51.* ISSN(online) 2232-8629; DOI 10.7251/HER2117039E
http://www.gdrsbl.org/3/izdanja/herald_21.PDF

У овом раду се истиче да би се производња концентрисала на одређеном

мјесту, неопходно је да простор буде релевантан извор економских активности. Без постојања растућих приноса произвођачи су индиферентни у избору локације за покретање производње, а економско моделовање простора губи смисао. Растући приноси подстичу произвођаче да се просторно концентришу на локације гдје се они и остварују. Као облик просторног смјештаја економских функција, слободне зоне су у директној вези са просторном економијом. Слободне зоне су фактор концентрације економске активности у простору. У раду се анализира теорија Нове економске географије и избор оптималне локације слободних зона кроз моделовање транспортних трошкова (прорачун удаљености од центра економске активности). Транспортни трошкови су незаобилазан фактор у моделима теорије Нове економске географије, али и фактор смјештајне оптималности слободних зона. Дакле, трошкови транспорта представљају фактор реализације економије обима и растућих приноса у слободним зонама.

Рад Оптимална локација слободних зона и Нова економска географија је према према позитивним оцјенама рецензената објављен у научном часопису Гласник Хералд и категорисан као оригиналан научни рад из области међународне економије. Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал броја часописа и потврду уредништва часописа о објави и категоризацији рада.

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја,

Члан 19. Правилника, тачка 9

Број бодова 6

10. **Erić, O.** (2017) Анализа ефеката званичне развојне помоћи Европске уније на Западном Балкану. Економски факултет Универзитета у Бањој Луци. *Acta Económica*. 15(26), стр. 125-141. DOI: <https://doi.org/10.7251/ACE1726123E> . e-ISSN 2232-738X.

Научни проблем којим се бави овај рад се односи на идентификовање интезитета повезаности званичне развојне помоћи Европске уније и нивоа развоја Западног Балкана. Званична помоћ за развој (ODA) подразумијева кретање капитала са минимално четвртином бесповратних средстава. У Европској унији, помоћ за развој подразумијева политику, која је успостављена од самог почетка интеграцијског процеса, али је тек Уговором о Европској унији добила свој правни основ. Данас је Европска унија главни партнер земаља у развоју, а са државама чланицама заједно осигурава више од половине ODA средстава. Земље Западног Балкана се сврставају у земље у развоју и примају помоћ путем зајмова и грантова од развијених земаља и међународних институција. Подршка Европске уније се разграничава на помоћ земљама у процесу придруживања, и ону која иде другим мање развијеним земљама. Средства помоћи Европске уније региону Западног Балкана су потребна, али не и довољна за достизање вишег нивоа развоја и европских стандарда у свим правцима.

Рад *Анализа ефеката званичне развојне помоћи Европске уније на Западном Балкану* према према позитивним оцјенама рецензена објављен у научном часопису *Acta Economica* и категорисан као оригиналан научни рад. Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал броја часописа и потврду уредништва часописа о објави и категоризацији рада.

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја,

Члан 19. Правилника, тачка 9

Број бодова 6

11. **Erić, Ognjen.** (2018). Globalni aspekti kretanja stranih investicija. *Defendologija, broj 41-42, str. 35-45.* DOI:10.7251/DEFSR1841003K, COBISS.RS-ID 7744792, UDK: 338.124.4:341.232.1. *Elektronska verzija rada dostupna na: <http://www.defendologija-banjaluka.com/files/35-45%20-%20defendologija%2041-42%20srp.pdf>*

У овом раду се анализира кретање страних инвестиција у свијету, по групацијама земаља. Групације земаља, које су предмет анализе овог рада у раду су: Азија, Латинска Америка, Африка, земље у транзицији и развијене земље. Најзначајније земље нето извозници капитала у свијету су Европска унија и САД, а највећи увозници су растуће азијске земље. Као стартни период за анализу се узима 1990. година, а крајњи 2013. година. Дакле временска серија анализе обухвата економске циклусе, тј. узлет од деведесетих година прошлог вијека, те период глобалне финансијске и економске кризе која је трајала све до краја 2012. године. Фонд страних улагања у свијету се вишеструко мултиплицирао у посљедње двије деценије. Међутим, растући тренд кретања страних инвестиција је прекинут избијањем скорашње финансијске кризе у свијету. Смањен прилив инвестиција у земље у развоју из иностранства отежао је финансирање њиховог текућег рачуна, јер су истовремено теже долазиле до зајмовних средстава на међународном тржишту капитала. Већина увозница капитала су нето дужници на међународном тржишту капитала, што их је покретало на повећање инвестиционе привлачности за међународне инвеститоре. Тиме су настојале да смање своју изложеност зајмовном тржишту. Иако стране инвестиције представљају пожељан извор финансирања дефицита текућег рачуна, нето прилив ових средстава временом генерише негативан салдо у рачуну дохотка и врши притисак на платни биланс земље. Токови свјетских инвестиција су се вратили узлазном тренду од 2013. године.

Рад *Глобални аспекти кретања страних инвестиција* је према према позитивним оцјенама рецензена објављен у научном часопису *Дефендологија* и категорисан као прегледни научни рад из области међународне економије. Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал броја часописа и потврду уредништва часописа о објави и категоризацији рада.

Прегледни научни рад у часопису националног значаја или поглавље у монографији истог ранга,

Члан 19. Правилника, тачка 12

Број бодова 6

12. **Erić, O.** (2018). Education and Economic growth of the Western Balkans Countries. *Economics*, Vol.6, Issue 2, pp. 27-35. DOI: <https://doi.org/10.2478/eoik-2018-0021>, ISSN 2303-5005, UDK: 339.5.012.42:005.412(497-15). Elektronska verzija rada dostupna na <http://economicsrs.com/index.php/economicus/article/view/153>

Предмет истраживања овог рада јесте анализа повезаности образовања и образовног система са економским растом и развојем у земљама Западног Балкана (ЗБ). Хипотеза овог рада је: да образовање и образовни систем на ЗБ утичу на раст Бруто домаћег производа (БДП) и ниво БДП-а по становнику. Бољи образовни систем подстиче и убрзава економски раст и развој. Циљ истраживања је доказати да оптималан образовни систем постиче раст и развој у свакој посматраној националној економији. Резултати корелационе анализе у овом раду показују да постоји висока усаглашеност високог образовања са нивоом БДП по становнику, тј. високо образовано становништво је посебно важно за степен развијености, док међутим, постоји високо усаглашен али инверзан однос становништва неформалног нивоа образованости и економске развијености у земљама ЗБ.

Рад Education and Economic growth of the Western Balkans Countries је према према позитивним оцјенама рецензента објављен у научном часопису Economics и категорисан као оригинални научни рад. Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал броја часописа и потврду уредништва часописа о објави и категоризацији рада.

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја,

Члан 19. Правилника, тачка 9

Број бодова 6

13. Поповић, Г., **Ерић, О.**, Станковић, Д. (2018). Евроинтеграције и Макроекономска позиција земаља Западног Балкана. *Зборник радова са Научног скупа са међународним учешћем одржан у Бањој Луци: Устав и изазови уставног развоја у сложеним државама. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Правни факултет.* стр. 301-314. ISBN 978-99938-50-82-3.

Земље Западног Балкана (ЗБ) простиру се на важном геостратегијском простору. Из тога проистиче њихова економска, ресурсна и прометна позиција, важна за Европу и Евроазијски регион. Једна од значајних

карактеристика земаља ЗБ је да се налазе у некој предприсупној фази, или су већ постале чланице Европске уније (ЕУ). Унија као најсложенија и једна од највећих свјетских интеграција има стратегијски интерес за реализацију „јужних проширења“. Истовремено, и земље ЗБ исказују велики интерес за евроинтеграцијама. У контексту услова које земље ЗБ морају остварити у току и након пријема, примарни услов је достигнути ниво економског развоја. За оцјену економског положаја извршена је компарација основних макроекономских показатеља и агрегата. Утврђено је да ЕУ и Еврозона имају уједначен дугорочни раст и стабилну индустријску производњу, инфлацију, потрошњу и размјену са иностранством док већина показатеља за земље ЗБ осцилира. Дугорочни тренд раста показује благо погоршање, а нису ријетке ни негативне стопе. Незапосленост биљежи благи раст, спољнотрговинска размјена је негативна а „gap“ између бруто инвестиција и штедње је нетипичан за развијене економије. Спољни и јавни дуг су високи, али ипак нешто нижи него у ЕУ. Дугорочни тренд инфлације опада и то је једини повољан показатељ, иза кога се крије потпуно отварање тржишта земаља ЗБ које су под притиском понуде иностраних роба и услуга. Компарација економског благостања земаља ЕУ и ЗБ показује да будуће чланице ЕУ могу пронаћи резерве за бржи економски раст. У томе им помаже и ЕУ кроз значајну финансијску помоћ преко тзв. предприсупних фондова.

Рад *Евроинтеграције и Макроекономска позиција земаља Западног Балкана* је представљен на Научном скупу са међународним учешћем: Устав и изазови уставног развоја у сложеним државама, и објављен је у цјелини у Зборнику радова са конференције. Комисија констатује да рад пружа научни допринос у области међународне економије. Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал зборника и потврду уредништва о објави и категоризацији рада.

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини,

Члан 19. Правилника, тачка 15

Број бодова 5

14. **Ерић, О.** (2013) Фактори регионалних неравномјерности у теорији и европској пракси. Друштво економиста Београда. *Економски видци*, год. XVIII, бр. 2-3, стр. 287-300. ISSN 0354-9135; UDK-33, http://www.deb.org.rs/wp-content/uploads/2015/05/Ekonomski-vidici-2-3_2013.pdf

Овај рад полази од тезе да се фактори равномјерног регионалног развоја различито тумаче у економској теорији. Неокласичари сматрају да је регионална конвергенција резултат негативне корелације миграција рада и капитала. Локација као фактор регионалног раста према неокласичној теорији, нема значајну улогу. Теорија ендемог раста допуњава неокласичну теорију, наглашавајући везу географске близине и ширења знања као

фактора раста. Према новој економској географији, главни фактори раста су економија обима и транспортни трошкови, а регионална конвергенција зависи од снаге центрипеталних и центрифугалних сила. Поред економских теорија које се заснивају на математичком моделовању постоји и низ теоретских приступа заснованих на студијама случајева. Центар таквих приступа јесу неопипљиви фактори, неподесни за математичко моделовање. У том контексту се истичу развој иновација, повјерење, заједнички систем вриједности, понашање, култура, традиција и сл. Резултати емпиријских истраживања у Европској унији показују да је раст европских регија значајно под утицајем просторних фактора. Бржи раст већих регија у односу на мање указује на високу позитивну корелацију економије обима и процеса раста. Позитивна веза између истраживачких институција и стопе раста доказује претпоставке теорија које апострофирају утицај иновација на регионални развој. Истраживања су потврдила да су транзициони и интеграциони процеси, у земљама новим чланицама, довели до стварања нове слике регионалног развоја обиљежене растућим регионалним неједнакостима. Процес конвергенције на нивоу земаља је праћен процесом дивергенције унутар земаља.

Рад *Фактори регионалних неравномјерности у теорији и европској пракси* је представљен на Научном скупу са међународним учешћем, а према према позитивним оцјенама рецензента у потпуности објављен у научном часопису Економски видици. Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал броја часописа и потврду уредништва часописа о објави и категоризацији рада.

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини,

Члан 19. Правилника, тачка 15

Број бодова 5

15. **Ерић, О.** (2013). Економски развој земаља Западног Балкана кроз транзиционе реформе и регионалну сарадњу. *Нови Економист бр.13, Универзитет у Источном Сарајеву, Факултет Пословне економије у Бијељини*, стр. 116-122. <http://www.noviekonomist.info/pdf/ekonomist13.pdf>

Земље у транзицији су током деведесетих година, суочене са потребом предузимања значајних реформи за прелазак на тржишно привређивање и интегрисање у међународни економски систем. Ниво транзиционих реформи се анализира у релевантним свјетским извјештајима. Они показују да је направљен напредак на пољу либерализације цијена, девизног и трговинског система. Насупрот томе, политика конкуренције није направила запажене резултате. Најнижи степен транзиционих реформи доживљава инфраструктура и ту су земље Западног Балкана (ЗБ) у посебном заостајању. Све наведено указује да регион ЗБ и данас, након готово двије транзиционе деценије, представља најмање конкурентан дио Европског

простора. Интензивнија економска сарадња међу овим земљама представља услов за приступање ЕУ. Чланство у ЕУ је један од основних циљева свих земаља ЗБ. Резултат иницијативе ЕУ за унапређење економске сарадње међу земљама ЗБ јесте потписивање СЕФТА споразума. Постоје бројне препреке у реализацији значајније економске сарадње. Бољи економски резултати у региону захтјевају: интензивирање европских интеграција, размјену добре пословне праксе, стимулисање прилива инвестиција, раст интраиндустријске размјене, уклањање административних баријера на свим нивоима, пореске стимулације, развијање свих сегмената инфраструктуре, реформу образовања и сл. Наведене предуслове је могуће остварити искључиво у повољном и широком политичком амбијенту. Позитивни ефекти испуњења наведених предуслова су извјесни само уколико се буду реализовали синхронизовано и у потпуности за све земље Западног Балкана.

Рад Економски развој земаља Западног Балкана кроз транзиционе реформе и регионалну сарадњу је након позитивних оцјена рецензена категорисан као прегледни рад, представљен на I Интернационалном научном скупу ЕКОНБИЗ 2013, одржаном 31.05.2013.године, у организацији Факултета пословне економије Универзитета у Источном Сарајеву и штампан у цјелини и у научном часопису Нови Економист (бр. 13). Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал броја часописа и потврду уредништва часописа о објави и категоризацији рада.

Научни рад на научном скупу међународног значаја штампан у цјелини,

Члан 19. Правилника, тачка 15

Број бодова 5

16. Popović, G., Stanić, S., Erić, O., (2018). Impact of Foreign Investments, Institutions and Infrastructure on The Economic Growth in The Western Balkans Countries. *Management International Conference (MIC 2018): Managing Global Diversities, Abstracts of the Joint International Conference, Organised 30 May-2 June 2018.p.171. ISBN 978-961-7023-90-9, ISSN 1854-4312.*

Циљ земаља Западног Балкана (ЗЗБ) је бржи економски раст. Дефицит развојних средстава компензирају стране директне инвестиције (СДИ). Уз СДИ и институције, саобраћајна инфраструктура и отвореност економије утиче на економски раст. Панел и динамичка анализа у овом раду показују постојане и интензивне веза објашњавајућих варијабли (СДИ, институција, саобраћајне инфраструктуре и ССП), и стопе раста као зависне варијабле. Резултат панел анализе (2005-2015) са случајним ефектом показују сигнификантну али негативну везу институција, путне мреже и утицаја ССП са привредним растом. Дакле, институције, стање путне инфраструктуре и потпуно трговинско отварање према ЕУ чак успоравају раст. Панел анализа са случајним ефектом показује да СДИ нису

статистички значајне у објашњењу стопа раста. Гренџеров тест каузалности (VAR модел) показује да је ССП једина предикторска варијабла значајна за економски раст уз вјероватноћу од 5% значајности теста. СДИ су сигнификантне тек на нивоу 10% значајности. Остале варијабле нису сигнификантне. Иновационом анализом се види како импулс од једне стандардне девијације у објашњавајућим варијаблама утиче на економски раст. "Шок" повећање од једне стандардне девијације у варијабли СДИ резултира осцилираним промјенама БДП током периода екстраполације. Импулси већине варијабли достижу врх у почетку периода а на крају се приближавају нивоима са почетка периода.

Рад *Impact of Foreign Investments, Institutions and Infrastructure on The Economic Growth in The Western Balkans Countries* је након позитивних рецензија представљен на међународној научној конференцији, Management International Conference (MIC 2018): Managing Global Diversities, и објављен је у Зборнику извода радова са конференције. Комисија констатује да рад пружа научни допринос у области међународне економије. Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал броја часописа и потврду уредништва о објави.

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у зборнику извода радова,

Члан 19. Правилника, тачка 16

Број бодова 3

17. Поповић, Г., **Ерић, О.** (2013) Утицај слободних зона на равномјеран развој Европске уније. *Економски факултет у Тузли. Зборник апстрактa (извода радова)*, стр. 255-275. ISSN 2233-0445.

Отварање слободних зона је Значајан инструмент политике равномјерног развоја Европске уније и њених чланица. У раду се анализирају основе овог инструмента, почев од одредби Уговора о формирању Европске уније који се односе на конкуренцију и царинску унију. Европска комисија је дала сагласност на иницијативу Италије и Француске по Уговору ЕУ о државној помоћи за стварање урбаних пословних зона у областима концентрације друштвено-економских потешкоћа. На тај начин се позитивно утиче на економски развој који не нарушава јединствено европско тржиште. У овој фази развоја слободне зоне утичу на бржи економски развој, запосленост и промјене привредне структуре.

Рад је представљен на Трећој интернационалној научној конференцији "Економија интеграција" - ICEI 2013. године, и објављен је у Зборнику извода радова са међународне конференције. Комисија констатује да рад пружа научни допринос у области међународне економије. Кандидат је доставио сепарат рада, оригинал зборника и сертификат о учешћу на међународној научној конференцији.

Научни рад на научном скупу међународног значаја штампан у зборнику извода радова,

Члан 19. Правилника, тачка 16

Број бодова 3

18. *Израда стратегије развоја Гарантног фонда Републике Српске 2015-2019. Институт економских наука Бања Лука, 2014-2015. године.*

Кандидат је доставио потврду о учешћу у својству сарадника на пројекту.

Реализован национални научни пројекат у својству сарадника на пројекту,

Члан 19. Правилника, тачка 22

Број бодова 1

19. *Утицај слободних зона на економски раст Републике Српске. Носилац израде пројекта је Економски факултет Универзитета у Бањој Луци, наручилац Влада Републике Српске, Министарство науке и технологије 2014. године.*

Кандидат је доставио потврду о учешћу у својству сарадника на пројекту.

Реализован национални научни пројекат у својству сарадника на пројекту,

Члан 19. Правилника, тачка 22

Број бодова 1

20. *Извозна конкурентност Републике Српске - анализа и препоруке. Носилац израде пројекта је Економски факултет у Бањој Луци, наручилац Влада Републике Српске, Министарство науке и технологије 2012. године.*

Кандидат је доставио потврду о учешћу у својству сарадника на пројекту.

Реализован национални научни пројекат у својству сарадника на пројекту,

Члан 19. Правилника, тачка 22

Број бодова 1

21. *Рјешавање проблема незапослености у Републици Српској и БиХ помоћу програма и фондова Европске уније: рефлекције Стратегије ЕУ2020. Носилац израде пројекта је Економски факултет у Бањој Луци, наручилац Влада Републике Српске, Министарство науке и технологије 2012. године.*

Кандидат је доставио потврду о учешћу у својству сарадника на пројекту.

Реализован национални научни пројекат у својству сарадника на пројекту,

Члан 19. Правилника, тачка 22

Број бодова 1

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

132 бода

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) сврстаних по категоријама из члана 21.)

Образовна дјелатност после последњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова сврстаних по категоријама из члана 21.)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора

(Навести све активности сврстаних по категоријама из члана 22.)

Стручна дјелатност кандидата (послије последњег избора/реизбора)

(Навести све активности и број бодова сврстаних по категоријама из члана 22.)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На конкурс за избор наставника за ужу научну област Међународна економија на Економском факултету Универзитета у Бањој Луци објављеном у дневном листу Глас Српске од 23.01.2019. године и на интернет страници Универзитета у Бањој Луци, пријавио се један кандидата, Др Огњен Ерић.

Увидом у документацију, Комисија је установила да је др Огњен Ерић доставио све неопходне документе предвиђене расписаним Конкурсом који доказују испуњавање услова за избор у научно звање доцент за ужу научну област Међународна економија, према Члану 77. Закона о високом образовању, став (Г).

Др Огњен Ерић је објавио монографију од међународног значаја у коауторству, двије монографије од националног значаја, и четрнаест научних радова. Један научни рад је објављен у часопису који је индексиран на Social Science Citation Index-SSCI листи са фактором утицајности од 1,137, те се сматра водећим научним часописом од међународног значаја. Од укупно четрнаест објављених радова, три рада су категорисана као научни радови од међународног значаја. Кандидат је објавио четири оригинална и један прегледни научни рад од националног значаја. Три научна рада које је кандидат излагао на научним скуповима са међународним учешћем су одштампани у цјелини, а два научна рада са међународног скупа су одштампани у зборнику извода радова. Кандидат је био члан пројектног тима у изради четири научна пројекта од националног значаја који су успјешно реализовани.

Бодовање пријављеног кандидата је извршено у складу са Правилником о поступку и условима за избор наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци. Кандидат је у складу са поменутиим Правилником остварио укупно 132 бода.

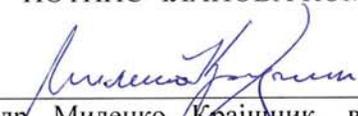
На бази оцјена наведених чињеница, Комисија констатује да кандидат др Огњен Ерић испуњава све законске услове да буде изабран у звање доцента за ужу научну област Међународна економија и предлаже Наставно-научном вијећу Економског факултета и Сенату Универзитета у Бањој Луци да се кандидат:

Др Огњен Ерић изабере у звање доцента на ужу научну област Међународна економија.

У Бањој Луци, 29.03.2019. године

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

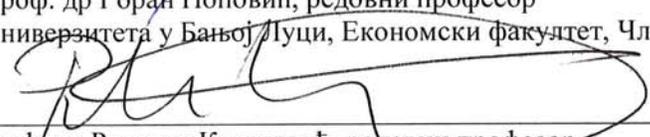
1.

Проф. др Миленко Крајшник, ванредни професор
Универзитета у Бањој Луци, Економски факултет,
Предсједник

2.

Проф. др Горан Поповић, редовни професор
Универзитета у Бањој Луци, Економски факултет, Члан

3.

Проф. др Радован Ковачевић, редовни професор
Универзитета у Београду, Економски факултет, Члан

IV. ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

(Образложење члан(ов)а Комисије о разлозима издвајања закључног мишљења.)

У Бањој Луци, 29.03.2019. године

Потпис чланова комисије са издвојеним
закључним мишљењем

1. _____
2. _____

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ: ЕКОНОМСКИ

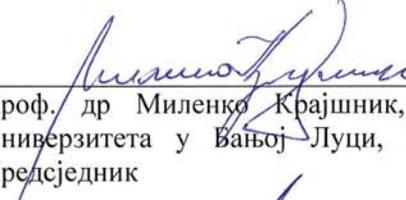
ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ
о приступном предавању

Др Огњен Ерић одржао је приступно предавање пред комисијом за избор у звање наставника за ужу научну област Међународна економија, по конкурс од 21.01. 2019. године број: 01/04-2.90/19.
Комисија закључује да је кандидат приступно предавање обавио методолошки квалитетно структурирано и даје позитивно мишљење.

У Бањој Луци, 29.03.2019. године

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

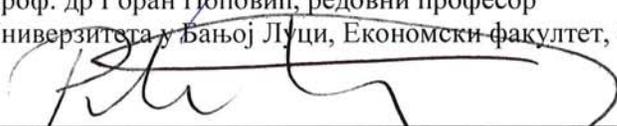
1.

Проф. др Миленко Крајшник, ванредни професор
Универзитета у Бањој Луци, Економски факултет,
Предсједник

2.

Проф. др Горан Поповић, редовни професор
Универзитета у Бањој Луци, Економски факултет, Члан

3.

Проф. др Радован Ковачевић, редовни професор
Универзитета у Београду, Економски факултет, Члан
